

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

Kokous 3/2026

Kokousaika ma 14.9.2026 kello 18.03 – 18.53

Kokouspaikka Hattulan seurakuntatalo

Jäsenet

Aitola Nina	
Erkamo Katri	
Heikkilä Joonas	puheenjohtaja
Juutila Markus	
Keto Anne	
Lehtinen Henna	
Lilja Lasse J	
Lokinperä Pirkko	
Luopajarvi Päivi	
Mansikka Helena	
Mäenpää Tuula	
Nasi Silja	
Niemelä Hanna-Leena	varapuheenjohtaja
Nykänen Arto	
Ormala Heli	
Pelkonen Sari	
Suomaa Jussi saapui klo: 18.09, 23 § aikana	
Tast Anssi	
Tilus Johanna saapui klo: 18.08, 23 § aikana	
Viitala Jaakko	
Virtanen Kari	
Yli-Pirilä Pia	
Ylitalo Leila	

Varajäsenet

Muut osallistujat

Rauhala Jyrki	kirkkoherra
Koskinen Hanna	pöytäkirjanpitäjä

Poissa

Aitola Nina
Juutila Markus
Lehtinen Henna
Nasi Silja
Ormala Heli
Pelkonen Sari

Käsiteltävät asiat: 20 § -27 §

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

SISÄLLYSLUETTELO

Kokousaika ma 14.9.2026 kello 18.03 – 18.53

20 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

21 § Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

22 § Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

23 § Tuloveroprosentti vuodelle 2027

24 § Hallintosäännön päivittäminen

25 § Lisätalousarvio vuodelle 2026

26 § Ilmoitus- ja keskusteluasiat

27 § Kokouksen päättäminen

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

20 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu lähetetään valtuutetuille 4.9.2026 ja asetetaan nähtäväksi samana päivänä Hattulan seurakunnan verkkosivuille. Tarkastettu pöytäkirja on nähtävänä seurakunnan verkkosivuilla 15.9.2025-21.10.2026.

ESITYS 1. Todetaan läsnä- ja poissaolijat.
 2. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

PÄÄTÖS 1. Todettiin läsnä- ja poissaolijat, (17) varsinaista jäsentä, (0) varajäsentä.
 2. Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

21 § Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Pöytäkirja tarkastetaan kokouksen jälkeen 14.9.2026.

ESITYS Kirkkovaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

PÄÄTÖS Pöytäkirjan tarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi valittiin Lilja Lasse J. ja Yli-Pirilä Pia.

22 § Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

ESITYS Hyväksytään esityslista työjärjestykseksi.

PÄÄTÖS Kirkkovaltuusto hyväksyi esityslistan työjärjestykseksi.

23 § Tuloveroprosentti vuodelle 2027

PÄÄTÖSEHDOTUS

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että tuloveroprosentiksi vuodelle 2027 vahvistetaan 1,45.

PÄÄTÖS Kirkkovaltuusto päätti esityksen mukaisesti.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle (KL 12:3).

SELOSTUS

Verotusmenettelystä annetun lain mukaan seurakunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentin suuruus Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän marraskuun 17.päivänä.

Kirkollisverolla katetaan se määrä, joka talousarvion mukaan muiden tulojen lisäksi tarvitaan menojen suorittamiseen. Kirkkovaltuusto päättää tuloveroprosentista 0,05 prosenttiyksikön tarkkuudella. Kirkollisveroprosentti on verovuosikohtainen. (Kirkkolaki 6 luku 2 §)

Kirkkojärjestyksen 6 luvun 2 §:n mukaan tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana.

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

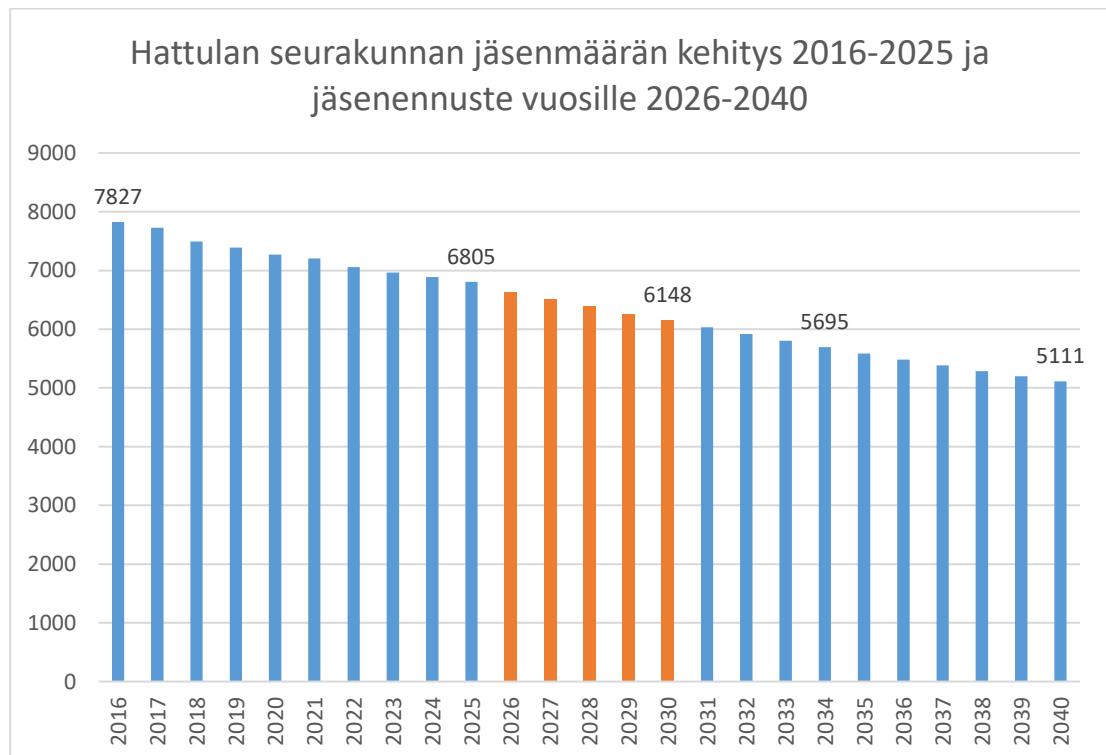
Vuoden 2023 toteutetun verotulouudistuksen jälkeen kirkollisverotuottojen merkitys seurakuntien tulorahoituksessa on säilynyt vahvana. Vuonna 2025 kirkollisverotuotot olivat 2,161 m€ ja niiden osuus kokonaistuloista oli 85,7 %. Kirkollisverotuotot kuitenkin laskivat 1,4 % vuodesta 2024. Valtionrahoitusta saatiin 182,5 t€, mikä oli 7,2 % kokonaistuloista.

Vuonna 2026 kirkollisverotuloa on kertynyt 31.7.2026 mennessä 1 459 693 €, joka on 71 332 € (5,14 %) enemmän kuin vuoden 2025 vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Koko Suomen evankelisluterilaiseen kirkon jäsenmäärä oli vuoden 2025 lopussa 3 455 084 henkilöä (-1,46 %). Kirkkoon kuului 61,1 prosenttia väestöstä. Hattulan seurakunnan jäsenmäärä oli vuodenvaihteessa 6 805 (-1,19 %) ja kirkkoon kuulumuus 72,9 prosenttia.

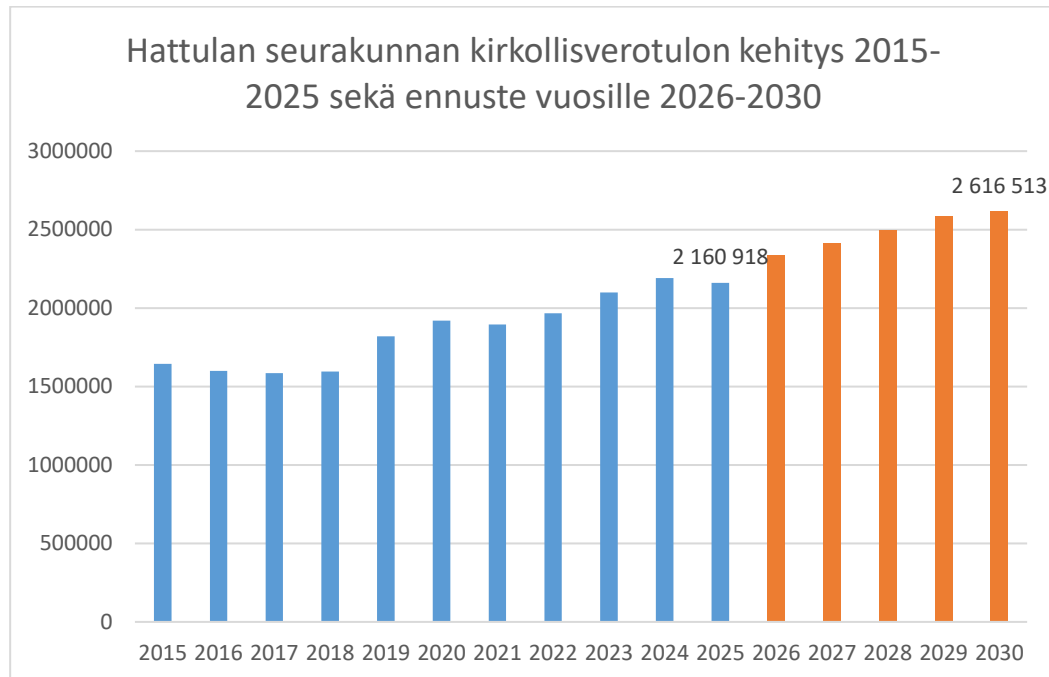
Hattulan seurakunnan kirkollisveroprosentti 1,45 on muihin seurakuntiin nähden mallillisella tasolla. Koko kirkon seurakuntien tuloveroprosenttien keskiarvo vuonna 2026 on 1,66. Kaikista seurakunnista 81,5 %:lla kirkollisveroprosentti on 1,50 tai enemmän.

Hattulan seurakunnan jäsenmäärä 30.6.2026 oli 6 788, joka on 17 (-0,25 %) jäsentä vähemmän vuodenvaihteeseen verrattuna. Vuonna 2025 jäsenmäärä väheni 82 jäsenellä. Hattulan seurakunnan vertailuryhmän seurakuntien tietoja liitteessä 1.

Ennusteiden mukaan kirkollisverotulot kehittyvät lähivuosina myönteisesti, jäsenmäärän laskusta huolimatta. Kasvu näyttäisi nykyennusteiden perusteella riittävän kattamaan yleisen inflaatiokehityksen, mutta kustannusten nousu, erityisesti henkilöstö- ja palvelukuluissa, voi ylittää verotulojen kasvun. Tämän vuoksi talouden kehitystä on seurattava suunnitelmakauden aikana aktiivisesti.

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

Tässä pykälässä käsitellyllä asialla on seuraavia, kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia: veroprosentin tasolla on vaikutuksia lasten ja nuorten perheiden talouteen ja heille suunnatun toiminnan järjestämiseen.

24 § Hallintosäännön päivittäminen

PÄÄTÖSEHDOTUS

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että

1. se hyväksyy liitteen 2 mukaisen päivitetyn hallintosäännön
2. päivitetty hallintosääntö astuu voimaan 1.11.2026
3. kirkkovaltuusto valtuuttaa kirkkoherran ja talouspäällikön tekemään hallintosääntöön mahdolliset tekniset korjaukset.

PÄÄTÖS

Kirkkovaltuusto päätti esityksen mukaisesti.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle (KL 12:3).

SELOSTUS

Uuden kirkkolainsäädännön myötä seurakunnan ja seurakuntayhtymän päätöksenteko perustuu kirkkolakiin (652/2023), kirkkojärjestykseen (657/2023) ja hallintosääntöön sekä erikseen kirkkolaissa tai kirkkojärjestyksessä säädettyihin hallinnon sisäisiin määräyksiin.

Jokaisessa seurakunnassa ja seurakuntayhtymässä tulee olla hallintosääntö, jonka pääsisällön määrittelee kirkkolain 3 luvun 7 §. Hallintosäännössä on siten annettava tarpeelliset määräykset ainakin seurakunnan tai seurakuntayhtymän hallinnon järjestämisestä ja toimielimistä; päätösvallan siirtämisestä toimielimille ja johtaville viranhalt

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

tijoille; toimielinten päätöksentekotavoista ja hallintomenettelyistä sekä toimielinten kokousmenettelyistä. Kirkkolain lähtökohtana on, että kaikki toimielimiä ja niiden päätösvaltaa koskevat hallinnolliset määräykset kootaan hallintosääntöön. Hattulan seurakunnan hallintosääntö on laadittu kirkkohallituksen ohjeistuksen ja mallin pohjalta.

Hattulan seurakunnan kirkkovaltuusto hyväksyi kokouksessaan 24.10.2023 hallintosäännön kirkkolain (652/2023) 3 luvun 7§ nojalla. Hallintosääntö tuli voimaan 1.12.2023. Kirkkovaltuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja hallintosäännön muuttamisesta.

Hallintosääntöä on tarpeen aika ajoin tarkastella ja tarvittaessa päivittää. Hallintosäännön muokkausehdotukseen on tehty jonkin verran selkiyttäviä lisäyksiä ja täydennyksiä. Tavoitteena on, että hallintosääntö olisi mahdollisimman kattava. Liitteenä 2 olevaan hallintosääntöluonnokseen tehdään hyväksynnän jälkeen vielä mahdolliset tekniset korjaukset. Liitteenä olevassa luonnoksessa on merkitty punaisella lisäykset/muutokset ja yliviivattuina poistettavat kohdat.

25 § Lisätalousarvio vuodelle 2026**PÄÄTÖSEHDOTUS**

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle vuoden 2026 talousarvioon ja poistosuunnitelmaan (liitteet 3–6) esitetyt muutokset sekä esittää niiden hyväksymistä.

PÄÄTÖS

Kirkkovaltuusto päätti esityksen mukaisesti.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle (KL 12:3).

SELOSTUS

Hattulan seurakunnan taloussäännön mukaan kirkkovaltuuston päättämän sitovuustason ylittävistä määrärahojen ja tuloarvioiden muutoksista sekä muutoksista talousarviossa päättää kirkkovaltuusto. Muista kuin sitovuustason ylittävistä määrärahamuutoksista päättää kirkkoneuvosto.

Määrärahan ja tuloarvion muutosesityksissä selvitetään muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita koskevassa muutosesityksessä selvitetään muutoksen vaikutus määrärahoihin ja tuloarvioihin. Muutettaessa talousarviota hyväksytään kaikki ne talousarvion osat, joihin muutos vaikuttaa. Talousarvion muutokset on esitettävä kirkkovaltuustolle tilikauden aikana.

Investointiosasta poistetaan kirkkojen yläpohjien eristemateriaalien vaihtotyöt ja alttaritaulu Ylösnousemus konservointityö yhteensä 120 000 euroa, koska kyse ei ole investoinneista eikä töitä toteuteta kuluvan vuoden aikana. Muutoksen jälkeen investointiaan jää ainoastaan Hattulan kirkon huoltorakennuksen korjaushanke 500 000 euroa. Muutos vähentää suunnitelman mukaisia poistoja yhteensä 5 000 eurolla (liitteet 3–4).

Käyttötalousosaan esitetään palveluiden ostoihin yhteensä 81 600 euron lisämäärärahaa, joka koostuu kirkon salamasuojaushankkeen lisämäärärahasta 51 600 euroa, Tömmäjärven leirikeskukseen lisäselvitystyöstä 20 000 euroa sekä perheneuvontapalveluihin esitettävästä 10 000 euron lisämäärärahasta.

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

Lisäksi valtionrahoituksen määrärahaa vähennetään 20 000 eurolla Kirkkohallituksen päätöksen mukaisesti, jolloin vuoden 2026 valtionrahoitus on 160 000 euroa talousarviossa arvioidun 180 000 euron sijasta.

Muutosten seurauksena toimintakulut kasvavat 81 600 euroa ja toimintakate heikkenee vastaavasti. Valtionrahoituksen vähennyksen vuoksi vuosikate heikkenee yhteensä 101 600 euroa. Muutetun talousarvion mukainen tilikauden tulos on 79 436 euroa alijäämäinen. (liitteet 5–6).

Tulosmuutoksen merkittävin syy on se, että kiinteistöihin kohdistuvia korjaus- ja selvityskustannuksia on jouduttu käsittelemään käyttötalousmenoina, eikä niihin ole voitu varautua alkuperäisessä käyttötalousarviossa.

26 § Ilmoitus- ja keskusteluasiat

1. Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli on istunnossaan 19.8.2026 hyväksynyt Hattulan seurakuntatalon salin ehtoollisen viettämisen paikaksi KJ 3:6.2 mukaisesti, kirkkoneuvoston anomuksen KN 6/2026 67§ pohjalta.
2. Valtuutettu Arto Nykänen tuo terveiset Tammenlehvän perinnetyöstä

ESITYS Ilmoitusasiat merkitään tiedoksi.

PÄÄTÖS Ilmoitusasiat merkittiin tiedoksi.

MUUTOKSENHAKU: Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 12:4).

27 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja antoi valitusosoituksen ja päätti kokouksen.

Allekirjoitukset

Joonas Heikkilä
puheenjohtaja

Hanna Koskinen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Kokouksen pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Hattula 14.9.2026

Lasse J Lilja
pöytäkirjantarkastaja

Pia Yli-Pirilä
pöytäkirjantarkastaja

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

Pöytäkirjan nähtävänä pito

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä 15.9.-21.10.2026 seurakunnan verkkosivuilla.

Hattula 22.10.2026

Hanna Koskinen
pöytäkirjanpitäjä

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

VALITUSOSOITUS

Hattulan seurakunta, Kirkkovaltuusto 14.9.2026, 20 § - 27 §

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua

Pöytäkirjan pykälät: 20–22, 26–27

Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot

1. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
2. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:
 - 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
 - 150 000 € (rakennusurakat);
 - 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut);
 - 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
 - 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).
3. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

2 HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Hattulan seurakunta

Käynti- ja postiosoite: Parolantie 45, 13720 Parola

Sähköposti: hanna.koskinen@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käynti- ja postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valitus tulee tehdä **ensisijaisesti** hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 23–25

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettamisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain 2 §:n mukaan lakia sovelletaan asian sähköiseen vireillepanoon tuomioistuinasiaassa. Lain 11 §:n mukaan viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitettulla tavalla.

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestintä katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Posti- ja käyntiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Puhelinvaihe: **029 56 43300**

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valitus tulee tehdä **ensisijaisesti** hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

5. Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 2 §:n mukaan lakia sovelletaan asian sähköiseen vireillepanoon tuomioistuinasiaissa. Lain 11 §:n mukaan viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitettulla tavalla.

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.